

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

1.1 Identyfikator produktu

Olej hydrauliczny centralny syntetyczny (zielony)
Nr. art.: 06161
UFI: HY1J-G07T-V001-8TFA

1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

1.2.1 Istotne zastosowania

Olej hydrauliczny

1.2.2 Zastosowania odradzane

Nie są znane.

1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Firma Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG
Wilhelmstr. 47
58256 Ennepetal / NIEMCY
Telefon +49 2333 911-0
Fax +49 2333 911-444
Strona internetowa www.febi.com
E-mail info@febi.com

Dział udzielający informacji

Informacje techniczne info@febi.com

Karta Charakterystyki info@febi.com

1.4 Numer telefonu alarmowego

organ doradczy +49 (0)89-19240 (24h) (tylko w angielskie język)

SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń

2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny [ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 1272/2008]

Toksyczność ostra, kategoria 4: H332 Działa szkodliwie w następstwie wdychania.
Zagrożenie spowodowane aspiracją, kategoria 1: H304 Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.
Niebezpieczne dla środowiska wodnego – zagrożenie przewlekłe, kategoria 3: H412 Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

2.2 Elementy oznakowania

Produkt wymaga oznakowania zgodnie z rozporządzeniem (WE) Nr 1272/2008 (CLP).

Piktogramy określające rodzaj zagrożenia

Hasło ostrzegawcze

NIEBEZPIECZEŃSTWO

Zawiera:

Dec-1-en uwodorniony, dimery

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia

H332 Działa szkodliwie w następstwie wdychania.
H304 Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.
H412 Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Zwroty wskazujące środki ostrożności

P101 W razie konieczności zasięgnięcia porady lekarza należy pokazać pojemnik lub etykietę.
P102 Chronić przed dziećmi.
P271 Stosować wyłącznie na zewnątrz lub w dobrze wentylowanym pomieszczeniu
P273 Unikać uwolnienia do środowiska.
P301+P310 W PRZYPADKU POŁKNIĘCIA: Natychmiast skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUĆ / lekarzem.
P312 W przypadku złego samopoczucia skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUĆ / lekarzem.
P331 NIE wywoływać wymiotów.
P405 Przechowywać pod zamknięciem.
P501 Utylizować zawartość / pojemnik w odpowiednim zakładzie utylizacyjnym zgodnie z odpowiednim prawem i przepisami oraz charakterystyką produktu w chwili utylizacji.

Specjalne oznakowanie

Zawiera: Metakrylan metylu. EUH208 Może powodować wystąpienie reakcji alergicznej.

2.3 Inne zagrożenia

Zagrożenia fizyczno-chemiczne

Nie wymieniono szczególnych zagrożeń.

Zagrożenia dla zdrowia

Działa drażniąco w przypadku częstych kontaktów ze skórą.
Po spożyciu, w przypadku wymiotów, ryzyko dostania się substancji do płuc.

Zagrożenia dla środowiska

Nie zawiera substancji PBT wzgl. vPvB.
Nie zawiera składników o właściwościach powodujących zaburzenia endokrynologiczne.

Inne zagrożenia

Przy obecnym stanie nauki nie stwierdzono dalszych niebezpieczeństw.

SEKCJA 3: Skład / Informacja o składnikach

3.1 Substancje

nie dotyczy

3.2 Mieszaniny

Produkt ten jest mieszaniną.

Objętość [%]	Skład
50 - < 99	Dec-1-en uwodorniony, dimery CAS: 68649-11-6, EINECS/ELINCS: 500-228-5, Reg-No.: 01-2119493069-28-XXXX GHS/CLP: Toksyczność ostra, kategoria 4: H332 - Zagrożenie spowodowane aspiracją, kategoria 1: H304
10 - < 20	Destylaty lekkie naftenowe, obrabiane wodorem (ropa naftowa); Olej bazowy - niespecyfikowany CAS: 64742-53-6, EINECS/ELINCS: 265-156-6, EU-INDEX: 649-466-00-2, Reg-No.: 01-2119480375-34 GHS/CLP: Zagrożenie spowodowane aspiracją, kategoria 1: H304
1 - < 10	Oleje smarowe (ropa naftowa), hydrorafinowane węglowodory C20-50, obojętny olej bazowy CAS: 72623-87-1, EINECS/ELINCS: 276-738-4, EU-INDEX: 649-483-00-5, Reg-No.: 01-2119474889-13-XXXX GHS/CLP: Zagrożenie spowodowane aspiracją, kategoria 1: H304
1 - < 10	Węglowodory, C13-C16, n-alkany, izolkany, cykliczne, < 0.03% aromatów. CAS: 1174522-45-2, EINECS/ELINCS: 934-954-2, EU-INDEX: 649-422-00-2, Reg-No.: 01-2119826592-36-XXXX GHS/CLP: Zagrożenie spowodowane aspiracją, kategoria 1: H304
0,25 - < 1	Butylowany hydroksytoluen CAS: 128-37-0, EINECS/ELINCS: 204-881-4, Reg-No.: 01-2119555270-46-XXXX GHS/CLP: Niebezpieczne dla środowiska wodnego – zagrożenie przewlekłe, kategoria 1: H410 - Niebezpieczne dla środowiska wodnego – zagrożenie ostre, kategoria 1: H400, Współczynnik M (toksyczność ostra): 1, Współczynnik M (toksyczność przewlekła): 1
0,1 - < 1	Metakrylan metylu CAS: 80-62-6, EINECS/ELINCS: 201-297-1, EU-INDEX: 607-035-00-6, Reg-No.: 01-2119452498-28-XXXX GHS/CLP: Substancje ciekłe łatwopalne, kategoria 2: H225 - Działanie toksyczne na narządy docelowe, narażenie jednorazowe, kategoria 3: H335 - Działanie żrące/drażniące na skórę, kategoria 2: H315 - Działanie uczulające na skórę, kategoria 1: H317 SCL [%]: >= 10: STOT SE 3: H335

Komentarz do części składowych

Pełne brzmienie zwrotów H: zob. SEKCJA 16.

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy

4.1 Opis środków pierwszej pomocy

Informacje ogólne

Usunąć zanieczyszczoną lub nasiąkniętą odzież.

Po przedostaniu się do dróg oddechowych

Zapewnić dopływ świeżego powietrza.
W razie wystąpienia jakichkolwiek objawów należy zgłosić się do lekarza.

Kontakt ze skórą

W razie zetknięcia się ze skórą natychmiast zmyć mydłem i dużą ilością wody.
W przypadku, gdy podrażnienie skóry nie ustępuje należy skonsultować się z lekarzem.

Kontakt z oczami

Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać.
W przypadku utrzymywania się działania drażniącego na oczy: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.

Po połknięciu

Nie wywoływać wymiotów.
Przepłukać usta wodą i podać dużą ilość wody do picia.
Wezwać pomoc lekarską.

4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Brak dostępnej informacji.

4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

W przypadku połknięcia lub wymiotów istnieje ryzyko przedostania się produktu do płuc.
Leczenie objawowe.
Kartę charakterystyki substancji przekazać lekarzowi.

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru

5.1 Środki gaśnicze

Odpowiednie środki gaśnicze piana, proszek gaśniczy, rozproszony prąd wody, dwutlenek węgla

Niedozwolone środki gaśnicze Zwarty strumień wody.

5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Nie palne węglowodory.
Ryzyko powstania toksycznych produktów rozkładu termicznego.
tlenek węgla (CO)

5.3 Informacje dla straży pożarnej

Nosić półmaski chroniące układ oddechowy.

Nie wdychać wybuchowych i/lub palnych gazów.

W razie awarii ochłodzić pojemniki strumieniem wody.

Pozostałości po pożarze i zanieczyszczona woda używana do gaszenia ognia, muszą być usunięte zgodnie z przepisami.

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Istnieje wysokie ryzyko poślizgnięcia się spowodowane wyciekami/przelaniem się produktu.
Tworzy z wodą śliskie powierzchnie.

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Zapobiegać rozprzestrzenianiu się na wolnej przestrzeni (np. przez zastosowanie obudowy lub bariery olejowej).

Nie wypuszczać do ścieków/wód powierzchniowych/gruntowych.

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Zbierać ze środkiem pochłaniającym (ogólnie stosowane środki wiążące).

Zebrany materiał zutylizować zgodnie z przepisami.

6.4 Odniesienia do innych sekcji

Patrz SEKCJA 8+13

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Unikać tworzenia się aerozoli.

Używać tylko w dobrze wentylowanych pomieszczeniach.

Produkt jest palny.

Nie jeść, nie pić i nie palić podczas używania produktu.

Stosować krem ochronny dla skóry.

Przed przerwą w pracy i końcem pracy umyć twarz i/lub ręce.

Nie nosić ścierek nasączonych produktem w kieszeniach spodni.

Zanieczyszczoną odzież ochronną nie wyciągać poza miejsce pracy.

Zanieczyszczoną odzież zdjąć i wyprać przed ponownym użyciem.

7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności

Przechowywać tylko w oryginalnym opakowaniu.

Nie dopuszczać do przedostania się do ziemi, do wód lub kanału ściekowego.

Nie przechowywać razem z żywnością i paszą dla zwierząt.

Nie przechowywać razem z utleniaczami.

Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty.

Przechowywać pojemnik w dobrze wentylowanym miejscu.

Chronić przed ogrzaniem/przegrzaniem.

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Data druku 06.03.2024, Aktualizacja 06.03.2024

Wersja 14.0. Zastępuje wersję: 13.0

Strona 5 / 19

7.3 Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Patrz sekcja 1.2

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

8.1 Parametry dotyczące kontroli

Składniki o wartościach granicznych, nad którymi konieczny jest dozór w miejscu pracy (PL)

Skład
Dec-1-en uwodorniony, dimery
CAS: 68649-11-6, EINECS/ELINCS: 500-228-5, Reg-No.: 01-2119493069-28-XXXX
NDS (najwyższe dopuszczalne stężenie): 5 mg/m ³
najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe (NDSch): 10 mg/m ³
Destylaty lekkie naftenowe, obrabiane wodorem (ropa naftowa); Olej bazowy - niespecyfikowany
CAS: 64742-53-6, EINECS/ELINCS: 265-156-6, EU-INDEX: 649-466-00-2, Reg-No.: 01-2119480375-34
NDS (najwyższe dopuszczalne stężenie): 5 mg/m ³ , oleje mineralne (frakcja wdychalna)

Składniki o wartościach granicznych, nad którymi konieczny jest dozór w miejscu pracy EU (2004/37/EG)

nie dotyczy

DNEL

Skład
Destylaty lekkie naftenowe, obrabiane wodorem (ropa naftowa); Olej bazowy - niespecyfikowany, CAS: 64742-53-6
Przemysłowy, wdechowe, Toksyczność przedłużona - działanie miejscowe, 5,4 mg/m ³
Węglowodory, C13-C16, n-alkany, izolkany, cykliczne, < 0.03% aromatów., CAS: 1174522-45-2
Brak dostępnych poziomów DNEL.
Dec-1-en uwodorniony, dimery, CAS: 68649-11-6
Przemysłowy, wdechowe, Toksyczność ostra - działanie ogólnoustrojowe, 60 mg/m ³
Odbiorca, wdechowe, Toksyczność ostra - działanie ogólnoustrojowe, 50 mg/m ³
Metakrylan metylu, CAS: 80-62-6
Przemysłowy, wdechowe, Toksyczność przedłużona - działanie ogólnoustrojowe, 348,4 mg/m ³
Przemysłowy, wdechowe, Toksyczność przedłużona - działanie miejscowe, 208 mg/m ³
Przemysłowy, wdechowe, Toksyczność ostra - działanie miejscowe, 416 mg/m ³
Przemysłowy, skórne, Toksyczność przedłużona - działanie ogólnoustrojowe, 13,67 mg/kg bw/day
Przemysłowy, skórne, Toksyczność przedłużona - działanie miejscowe, 1,5 mg/cm ²
Odbiorca, wdechowe, Toksyczność przedłużona - działanie ogólnoustrojowe, 74,3 mg/m ³
Odbiorca, wdechowe, Toksyczność przedłużona - działanie miejscowe, 104 mg/m ³
Odbiorca, skórne, Toksyczność przedłużona - działanie ogólnoustrojowe, 8,2 mg/kg bw/day
Odbiorca, skórne, Toksyczność przedłużona - działanie miejscowe, 1,5 mg/cm ²
Odbiorca, ustne, Toksyczność przedłużona - działanie ogólnoustrojowe, 8,2 mg/kg bw/day
Oleje smarowe (ropa naftowa), hydrorafinowane węglowodory C20-50, obojętny olej bazowy, CAS: 72623-87-1
Przemysłowy, wdechowe, Toksyczność przedłużona - działanie ogólnoustrojowe, 2,73 mg/m ³
Przemysłowy, wdechowe, Toksyczność przedłużona - działanie miejscowe, 5,58 mg/m ³
Przemysłowy, skórne, Toksyczność przedłużona - działanie ogólnoustrojowe, 970 µg/kg bw/day
Odbiorca, wdechowe, Toksyczność przedłużona - działanie miejscowe, 1,19 mg/m ³
Odbiorca, wdechowe, Toksyczność przedłużona - działanie ogólnoustrojowe, 740 µg/kg bw/day
Butylowany hydroksytoluen, CAS: 128-37-0
Przemysłowy, wdechowe, Toksyczność przedłużona - działanie ogólnoustrojowe, 5,8 mg/m ³
Przemysłowy, skórne, Toksyczność przedłużona - działanie ogólnoustrojowe, 8,3 mg/kg
Odbiorca, skórne, Toksyczność przedłużona - działanie ogólnoustrojowe, 5 mg/kg
Odbiorca, wdechowe, Toksyczność przedłużona - działanie ogólnoustrojowe, 1,74 mg/m ³

PNEC

Skład
Węglowodory, C13-C16, n-alkany, izolkany, cykliczne, < 0.03% aromatów., CAS: 1174522-45-2
Brak dostępnych poziomów PNEC.
Metakrylan metylu, CAS: 80-62-6
Osad (woda morska), 1,02 mg/kg sediment dw
gleba, 1,48 mg/kg soil dw
słodkowodnych, 0.94 mg/L
Woda (morska), 0,094 mg/L
STP (oczyszczalnia ścieków), 10 mg/L
Osad (słodkowodnych), 10,2 mg/kg sediment dw
Oleje smarowe (ropa naftowa), hydrowafinowane węglowodory C20-50, obojętny olej bazowy, CAS: 72623-87-1
ustny (jedzenie), 9.33 mg/kg food
Butylowany hydroksytoluen, CAS: 128-37-0
gleba, 1,04 mg/kg
Osad (słodkowodnych), 1,29 mg/kg
ustny (jedzenie), 16,7 mg/kg
słodkowodnych, 0,004 mg/l
Woda (morska), 0,0004 mg/l
STP (oczyszczalnia ścieków), 100 mg/l

8.2 Kontrola narażenia

Dodatkowe wskazówki dotyczące planowania urządzeń technicznych	Zapewnić wystarczającą wentylację nawiewną i wyciągową na stanowisku pracy. Należy przestrzegać ogólnej wartości granicznej mgły olejowej. Metody pomiaru stosowane przy wykonywaniu pomiarów na stanowisku pracy muszą spełniać wymagania wydajnościowe normy DIN EN 482. Zalecenia podane są przykładowo w wykazie substancji niebezpiecznych niemieckiego Instytutu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (IFA).
Ochrona oczu	W przypadku ryzyka rozprysków: Okulary ochronne. (EN 166:2001)
Ochrona rąk	Podane informacje są zaleceniami. W celu uzyskania dalszych danych prosimy o kontakt z producentem rękawiczek. > 0,4 mm; kauczuk nitylowy, >120 min (EN 374-1/-2/-3). > 0,4 mm; Neoprene, >480 min (EN 374-1/-2/-3).
Ochrona skóry	lekka odzież ochronna
Inne	Należy właściwie dobrać odzież ochronną do miejsca pracy, zależnie od stężenia i ilości substancji niebezpiecznych. Odporność odzieży ochronnej na chemikalia powinna być stwierdzona przez odpowiedniego dostawcę. Unikać kontaktu z oczami i skórą.
Ochrona dróg oddechowych	Sprzęt ochrony układu oddechowego stosować w przypadku powstania aerozolu i mgły. Przy krótkotrwałym narażeniu: sprzęt filtrujący z filtrem typu A-P1. (DIN EN 14387)
Zagrożenia termiczne	Brak.
Ograniczenie i kontrola przedostawania się do środowiska naturalnego	Patrz SEKCJA 6+7.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Stan skupienia	ciecz
Wygląd	ciecz
Kolor	zielony
Zapach	charakterystyczny
Próg zapachu	nie dotyczy
pH	nie dotyczy
pH [1%]	nie dotyczy
Temperatura wrzenia lub początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia [°C]	Brak dostępnej informacji.
Temperatura zapłonu [°C]	160
Palność	Brak dostępnej informacji.
Dolna granica wybuchowości	Brak dostępnej informacji.
Górna granica wybuchowości	Brak dostępnej informacji.
Właściwości utleniające	brak
Prężność par [kPa]	Brak dostępnej informacji.
Względna [g/cm ³]	0,83
Gęstość względna	nieoznaczony
Gęstość nasypowa [kg/m ³]	nie dotyczy
Rozpuszczalność w wodzie	nie daje się mieszać
Rozpuszczalność inne rozpuszczalniki	Brak dostępnej informacji.
Współczynnik podziału n-oktanol/woda (wartość współczynnika log)	Brak dostępnej informacji.
Lepkość kinematyczna	18,5 mm ² /s (40° C)
Względna gęstość pary	Brak dostępnej informacji.
Temperatura topnienia/krzepnięcia [°C]	Brak dostępnej informacji.
Temperatura samozapłonu [°C]	Brak dostępnej informacji.
Temperatura rozkładu [°C]	Brak dostępnej informacji.
Charakterystyka cząsteczek	Brak dostępnej informacji.

9.2 Inne informacje

Brak.

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność

10.1 Reaktywność

W przypadku zastosowania zgodnego z przeznaczeniem nie są znane.

10.2 Stabilność chemiczna

Produkt w normalnych warunkach jest stabilny.

10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Reaguje z silnymi czynnikami utleniającymi.

Reaguje z mocnymi kwasami i zasadami.

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Data druku 06.03.2024, Aktualizacja 06.03.2024

Wersja 14.0. Zastępuje wersję: 13.0

Strona 9 / 19

10.4 Warunki, których należy unikać

Patrz SEKCJA 7.2.
Mocne ogrzewanie.

10.5 Materiały niezgodne

Silnie zasadowe związki
silne kwasy
utleniacze

10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu

Nieznane są niebezpieczne produkty rozkładu.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne

11.1 Informacje na temat klas zagrożenia zdefiniowanych w rozporządzeniu (WE) nr 1272/2008

Ostra toksyczność oralna

Produkt
ustne, Na podstawie dostępnych informacji, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
Skład
Destylaty lekkie naftenowe, obrabiane wodorem (ropa naftowa); Olej bazowy - niespecyfikowany, CAS: 64742-53-6
LD50, ustne, Szczur, > 5000 mg/kg bw
Węglowodory, C13-C16, n-alkany, izolkany, cykliczne, < 0.03% aromatów., CAS: 1174522-45-2
LD50, ustne, Szczur, >5000 mg/kg bw, OECD 401
Dec-1-en uwodorniony, dimery, CAS: 68649-11-6
LD50, ustne, Szczur, > 5000 mg/l
Metakrylan metylu, CAS: 80-62-6
LD50, ustne, Szczur, 7900 mg/kg
Oleje smarowe (ropa naftowa), hydrowodowane węglowodory C20-50, obojętny olej bazowy, CAS: 72623-87-1
LD50, ustne, Szczur, 5000 mg/kg bw
Butylowany hydroksytoluen, CAS: 128-37-0
LD50, ustne, Szczur, > 5000 mg/kg bw (OECD 401)
NOEL, ustne, Szczur, 25 mg/kg/28d

Ostra toksyczność skórna

Produkt
skórne, Na podstawie dostępnych informacji, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
Skład
Destylaty lekkie naftenowe, obrabiane wodorem (ropa naftowa); Olej bazowy - niespecyfikowany, CAS: 64742-53-6
LD50, skórne, Królik, > 2000 mg/kg bw
Węglowodory, C13-C16, n-alkany, izolkany, cykliczne, < 0.03% aromatów., CAS: 1174522-45-2
LD50, skórne, Królik, 3160 mg/kg bw
Dec-1-en uwodorniony, dimery, CAS: 68649-11-6
LD50, skórne, Królik, > 3000 mg/l
Metakrylan metylu, CAS: 80-62-6
LD50, skórne, Królik, > 5000 mg/kg
Oleje smarowe (ropa naftowa), hydrowodowane węglowodory C20-50, obojętny olej bazowy, CAS: 72623-87-1
LD50, skórne, Królik, 2000 - 5000 mg/kg bw
Butylowany hydroksytoluen, CAS: 128-37-0
LD50, skórne, Szczur, > 5000 mg/kg bw (OECD 402)

Ostra toksyczność inhalacyjna

Produkt
ATE-mix, wdychowe (mgła), 3,07 mg/l/4h
ATE-mix, wdychowe (para), 241,23 mg/l/4h
Skład
Destylaty lekkie naftenowe, obrabiane wodorem (ropa naftowa); Olej bazowy - niespecyfikowany, CAS: 64742-53-6
LC50, wdychowe, Szczur, > 5,53 mg/l/4h (dust/mist)

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Data druku 06.03.2024, Aktualizacja 06.03.2024

Wersja 14.0. Zastępuje wersję: 13.0

Strona 11 / 19

Węglowodory, C13-C16, n-alkany, izolkany, cykliczne, < 0.03% aromatów., CAS: 1174522-45-2
LC50, wdychowe, Szczur, >5.266 mg/L
Dec-1-en uwodorniony, dimery, CAS: 68649-11-6
LC50, wdychowe, Szczur, >1,81 mg/l 4h
Metakrylan metylu, CAS: 80-62-6
LC50, wdychowe, Szczur, 29,8 mg/l (4h)
Oleje smarowe (ropa naftowa), hydrowafinowane węglowodory C20-50, obojętny olej bazowy, CAS: 72623-87-1
LC50, wdychowe, Szczur, 2.18 - 5.53 mg/L air, 4h

Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy Na podstawie dostępnych informacji, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Skład
Metakrylan metylu, CAS: 80-62-6
Oko, niedrażniący

Działanie żrące/drażniące na skórę Na podstawie dostępnych informacji, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Skład
Metakrylan metylu, CAS: 80-62-6
skórne, produkt drażniący

Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę Może powodować wystąpienie reakcji alergicznej.
Metoda obliczeniowa
Na podstawie dostępnych informacji, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Skład
Metakrylan metylu, CAS: 80-62-6
skórne, uczulenie
wdychowe, nieuczulający

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe Na podstawie dostępnych informacji, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane Na podstawie dostępnych informacji, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Skład
Węglowodory, C13-C16, n-alkany, izolkany, cykliczne, < 0.03% aromatów., CAS: 1174522-45-2
NOAEL, ustne, Szczur, 5000 mg/kg bw/day
NOAEC, wdychowe, Szczur, 10.4 mg/L air
Metakrylan metylu, CAS: 80-62-6
NOAEL, ustne, Szczur, 124 mg/kg bw/day
NOAEC, wdychowe, Szczur, 104 mg/m ³
Oleje smarowe (ropa naftowa), hydrowafinowane węglowodory C20-50, obojętny olej bazowy, CAS: 72623-87-1
NOAEL, skórne, Szczur, 30 - 2000 mg/kg bw/day
NOAEC, wdychowe, Szczur, 980 mg/m ³ air
LOAEL, ustne, Szczur, 125 mg/kg bw/day

Mutagenność Na podstawie dostępnych informacji, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Skład
Metakrylan metylu, CAS: 80-62-6
in vitro, negatywne
in vivo, negatywne

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Data druku 06.03.2024, Aktualizacja 06.03.2024

Wersja 14.0. Zastępuje wersję: 13.0

Strona 12 / 19

Toksyczność w odniesieniu do reprodukcji Na podstawie dostępnych informacji, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

- Płodność Brak dostępnej informacji.

- Rozwój

Skład
Metakrylan metylu, CAS: 80-62-6
NOAEL, ustne, Królik, 450 mg/kg bw/day
NOAEC, wdechowe, Szczur, 8300 mg/m ³

Rakotwórczość Na podstawie dostępnych informacji, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Skład
Metakrylan metylu, CAS: 80-62-6
NOAEL, ustne, Szczur, 90,3 mg/kg bw/day
NOAEC, wdechowe, Szczur, 2050 mg/m ³

Zagrożenie spowodowane aspiracją Na podstawie dostępnych informacji, kryteria klasyfikacji są spełnione.

Uwagi ogólne

Dane toksykologiczne nie są dostępne dla kompletnego produktu. Wymienione dane toksykologiczne składników są przeznaczone dla pracowników medycznych i lekarzy, ekspertów w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na stanowisku pracy oraz toksykologów. Wymienione dane toksykologiczne składników zostały udostępnione przez producentów surowców.

11.2 Informacje o innych zagrożeniach

11.2.1 Właściwości zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego Nie zawiera składników o właściwościach powodujących zaburzenia endokrynologiczne.

11.2.2 Inne informacje Brak.

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne

12.1 Toksyczność

Skład
Destylaty lekkie naftenowe, obrabiane wodorem (ropa naftowa); Olej bazowy - niespecyfikowany, CAS: 64742-53-6
LC50, (96h), ryba, > 100 mg/l
IC50, (48h), Algae, > 100 mg/l
Węglowodory, C13-C16, n-alkany, izolkany, cykliczne, < 0.03% aromatów., CAS: 1174522-45-2
EC50, (72h), Algae, 10 g/L
NOELR, (21d), Invertebrates, 1 g/L
NOELR, (28d), ryba, 1 g/L
LL50, (48h), Invertebrates, 3.193 g/L
LC100, (96h), ryba, 1.028 g/L
Dec-1-en uwodorniony, dimery, CAS: 68649-11-6
EC50, (48h), Daphnia magna, > 1000 mg/l
EL50, (72h), Algae, >1000 mg/l
NOELR, (21d), Daphnia magna, 125 mg/l
LL50, (96h), Oncorhynchus mykiss, >1000 mg/l
Metakrylan metylu, CAS: 80-62-6
LC50, (96h), Oncorhynchus mykiss, > 79 mg/l OECD 203
EC50, (48h), Daphnia magna, 69 mg/l OECD 202
EC50, (72h), Selenastrum capricornutum, > 110 mg/l OECD 201
Oleje smarowe (ropa naftowa), hydrowodowane węglowodory C20-50, obojętny olej bazowy, CAS: 72623-87-1
NOELR, (14d), ryba, 1 g/L
LL50, (4d), Invertebrates, 10 g/L
LL50, (4d), ryba, 100 mg/L
Butylowany hydroksytoluen, CAS: 128-37-0
LC50, (96h), Danio rerio, > 0,57 mg/l
EC50, (48h), Daphnia magna, > 0,17 mg/l
IC50, (72h), Desmodesmus subspicatus, > 0,42 mg/l
NOEC, (21d), Daphnia magna, > 0,39 mg/l

12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu

Zachowanie w różnych częściach środowiska	nieoznaczony
Sposób zachowania się w oczyszczalni ścieków	nieoznaczony
Biodegradacja	nieoznaczony

12.3 Zdolność do bioakumulacji

Brak dostępnej informacji.

12.4 Mobilność w glebie

Brak dostępnej informacji.

12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

W oparciu o wszystkie dostępne informacje nie jest sklasyfikowana jako substancja o właściwościach PBT lub vPvB.

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Data druku 06.03.2024, Aktualizacja 06.03.2024

Wersja 14.0. Zastępuje wersję: 13.0

Strona 14 / 19

12.6 Właściwości zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego

Nie zawiera składników o właściwościach powodujących zaburzenia endokrynologiczne.

12.7 Inne szkodliwe skutki działania

Brak danych ekologicznych.

Wymienione dane toksykologiczne składników zostały udostępnione przez producentów surowców.

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami

13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów

Resztki produktu muszą być usuwane zgodnie z dyrektywą 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz przepisami krajowymi i regionalnymi. Dla tego produktu nie można określić klucza odpadów zgodnie z europejskim katalogiem odpadów (lista odpadów), ponieważ dopiero zamierzone zastosowanie przez konsumenta pozwala na dokonanie przyporządkowania. Na terenie UE numer klucza należy ustalić w porozumieniu z regionalnym przedsiębiorstwem usuwania odpadów.

Produkt

Przestrzegana jest dyrektywa UE 2011/65/UE [(UE) 2015/863] (RoHS) dotycząca ograniczenia stosowania pewnych niebezpiecznych materiałów.

Zastosować się do informacji producenta o możliwości ponownego stosowania.

Utylizować jako odpad niebezpieczny.

Kod substancji odpadowej (zalecany) 130111*

Nieoczyszczone opakowania

Nieskażone opakowanie można zwrócić do obiegu.

Opakowania, których nie można oczyścić, należy usuwać do odpadów podobnie jak substancję.

Kod substancji odpadowej (zalecany) 150102 opakowania z tworzyw sztucznych
150104 opakowania z metali
150110* opakowania zawierające pozostałości lub zanieczyszczone przez substancje niebezpieczne

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

14.1 Numer UN lub numer identyfikacyjny ID

Transport lądowy wg ADR/RID nie dotyczy

Transport wodny śródlądowy (SDN) nie dotyczy

Transport morski wg IMDG nie dotyczy

Transport lotniczy wg IATA nie dotyczy

14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN

Transport lądowy wg ADR/RID NIE JEST SUBSTANCJĄ NIEBEZPIECZNĄ

Transport wodny śródlądowy (SDN) NIE JEST SUBSTANCJĄ NIEBEZPIECZNĄ

Transport morski wg IMDG NOT CLASSIFIED AS "DANGEROUS GOODS"

Transport lotniczy wg IATA NOT CLASSIFIED AS "DANGEROUS GOODS"

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Data druku 06.03.2024, Aktualizacja 06.03.2024

Wersja 14.0. Zastępuje wersję: 13.0 Strona 15 / 19

14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie

Transport lądowy wg ADR/RID nie dotyczy

Transport wodny śródlądowy (SDN) nie dotyczy

Transport morski wg IMDG nie dotyczy

Transport lotniczy wg IATA nie dotyczy

14.4 Grupa opakovaniowa

Transport lądowy wg ADR/RID nie dotyczy

Transport wodny śródlądowy (SDN) nie dotyczy

Transport morski wg IMDG nie dotyczy

Transport lotniczy wg IATA nie dotyczy

14.5 Zagrożenia dla środowiska

Transport lądowy wg ADR/RID brak

Transport wodny śródlądowy (SDN) brak

Transport morski wg IMDG brak

Transport lotniczy wg IATA brak

14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

nie dotyczy

Odpowiednie zalecenie znajduje się w punktach 6 do 8.

14.7 Transport morski luzem zgodnie z instrumentami IMO

nie dotyczy

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

EEC-PRZEPISY	2008/98/EG (2000/532/EG); 2010/75/EU; 2004/42/EG; (EG) 648/2004; (EG) 1907/2006 (REACH); (EU) 1272/2008; 75/324/EWG ((EG) 2016/2037); (EU) 2020/878; (EU) 2016/131; (EU) 517/2014; (EU) 2019/1148; (EU) 2019/1021
- Komentarz do części składowych	Lista SVHC (Candidate List of Substances of Very High Concern for authorisation): nie zawiera lub zawiera poniżej 0,1% wyszczególnionych substancji.
- Załącznik I (REACH)	Produkt nie podlega ograniczeniom zgodnie z załącznikiem I.
- Załącznik XIV (REACH)	Produkt nie zawiera substancji w stężeniu $\geq 0,1\%$ wag., które podlegają wymogowi uzyskania zezwolenia zgodnie z Załącznikiem XIV Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH)
- Załącznik XVII (REACH)	Produkt zawiera substancje w stężeniu $\geq 0,1\%$ wag., które zgodnie z Załącznikiem XVII Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) podlegają następującym ograniczeniom 40, 75 Produkt nie podlega ograniczeniom zgodnie z Załącznikiem XVII Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH).
TRANSPORT-PRZEPISY	ADR (2023); IMDG-Code (2023, 41. Amdt.); IATA-DGR (2024)
PRZEPISY NARODOWE (PL):	1. Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. 2018.143 t.j.); 2. Ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012r. (Dz. U. 2018.992 t.j.); 3. Ustawa z dnia 13 czerwca 2013r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. 2019.542 t.j.); 4. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. 2005.259.2173); 5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2010.16.87); 6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. 2014.1800); 7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012.1031); 8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 2011.33.166); 9. Oświadczenie Rządowe z dnia 23 marca 2011r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy Europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957r. (Dz. U. 2011.110.641 t.j.); 10. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/9 z dnia 5 stycznia 2016r. w sprawie wspólnego przedkładania i udostępniania danych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowania ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), Dz. U. UE. L. 2016.3.41 z dnia 6 stycznia 2016r.; 11. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006, Dz. U. UE. L. 2008.353.1 z dnia 31 grudnia 2008r.; 12. Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 90/2009 z dnia 10 sierpnia 2009 r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, Dz. U. UE. L. 2009.235.1 z dnia 5 września 2009r.; 13. Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) 14. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy 94/62/WE, Dz. U. UE. L. 2008.312.3 z dnia 22 listopada 2008r.; 15. Dyrektywa 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, Dz. U. UE. L. 1994.365.10 z dnia 31 grudnia 1994r.; 16. Ustawa z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. 2019.175 t.j.); 17. Ustawa z dnia 13 września 2002 r. o produktach biobójczych (Dz. U. 2018.2231 t.j.); 18. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 8 sierpnia 2016r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących ograniczenia emisji lotnych związków organicznych powstających wyniku wykorzystania rozpuszczalników organicznych w niektórych farbach i lakierach oraz w preparatach do odnawiania pojazdów (Dz. U. 2016.1353); 19. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 listopada 2009 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla wyrobów aerozolowych (Dz. U. 2015.06.22 t.j.); 20. Rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady 648 /2004/WE z dnia 31 marca

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Data druku 06.03.2024, Aktualizacja 06.03.2024

Wersja 14.0. Zastępuje wersję: 13.0

Strona 17 / 19

	2004r. w sprawie detergentów.
- Przestrzegać ograniczeń w zatrudnianiu	Przestrzegać ograniczeń w zatrudnianiu kobiet ciężarnych i karmiących. Przestrzegać ograniczeń w zatrudnianiu młodocianych.
- VOC (2010/75/WE)	0 %

15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego

nie dotyczy

SEKCJA 16: Inne informacje

16.1 Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia (Rozdział 3)

- H400 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne.
- H410 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.
- H304 Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.
- H332 Działa szkodliwie w następstwie wdychania.
- H317 Może powodować reakcję alergiczną skóry.
- H315 Działa drażniąco na skórę.
- H335 Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.
- H225 Wysoce łatwopalna ciecz i pary.

16.2 Skróty i akronimy:

ADR = Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route (Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu towarów niebezpiecznych transportem drogowym)

RID = Règlement concernant le transport international ferroviaire de marchandises dangereuses (Przepisy dotyczące międzynarodowego przewozu towarów niebezpiecznych kolejną)

ADN = Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voie de navigation intérieure (Europejska umowa dotycząca międzynarodowego przewozu towarów niebezpiecznych drogami wodnymi śródlądowymi)

ATE = acute toxicity estimate (oszacowana toksyczność ostra)

CAS = Chemical Abstracts Service (Największa na świecie chemiczna naukowa baza danych, będąca własnością American Chemical Society (ACS))

CLP = Classification, Labelling and Packaging (Przepis o klasyfikowaniu, etykietowaniu i pakowaniu; Przepis (UE) Nr 1272/2008)

DNEL = Derived No Effect Level (poziom niepowodujący zmian)

EC50 = Median effective concentration (medianę stężenia skutecznego, 50%)

EINECS = European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (Europejski Wykaz Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym)

ELINCS = European List of Notified Chemical Substances (Europejski Wykaz Notyfikowanych Substancji Chemicznych)

EL50 = Median effective loading (mediana efektywnego ładowania)

EmS = Emergency Schedules (Plany awaryjne)

GHS = Globally Harmonized System (System Globalnie Zharmonizowany)

IATA = International Air Transport Association (Międzynarodowe Stowarzyszenie Transportu Lotniczego)

IBC-Code = International Code for the Construction and Equipment of Ships carrying Dangerous Chemicals in Bulk (Międzynarodowy kod dla budowy i wyposażania statków do przewozu niebezpiecznych chemikaliów luzem)

IC50 = Inhibition concentration, 50% (Połowa maksymalnego stężenia inhibitującego)

IMDG = International Maritime Code for Dangerous Goods (Międzynarodowy morski kodeks towarów niebezpiecznych)

IUCLID = International Uniform Chemical Information Database (międzynarodowa baza danych)

IVIS = In vitro irritation score

LC0 = Lethal concentration, 0% (stężenie śmiertelne)

LC50 = Lethal concentration, 50% (Stężenie substancji toksycznej powodujące śmierć 50% grupy populacji organizmów testowych)

LD50 = Median lethal dose (Dawka potrzebna do spowodowania śmierci 50% populacji testowej (średnia dawka śmiertelna))

LL50 = Median lethal loading (mediana śmiertelnego obciążenia)

LOAEL = lowest-observed-adverse-effect level (najniższy obserwowany poziom działania szkodliwego)

LQ = Limited Quantities (ograniczone ilości)

MARPOL = International Convention for the Prevention of Marine Pollution from Ships (Międzynarodowa Konwencja na rzecz Zapobiegania Zanieczyszczeniu przez Statki)

NOAEL = No Observed Adverse Effect Level (poziom bez obserwowanego działania szkodliwego)

NOEC = No Observed Effect Concentration (najwyższe stężenie bez obserwowanego działania szkodliwego)

PBT = Persistent, Bioaccumulative and Toxic substance (Substancja trwała, wykazująca zdolność do bioakumulacji i toksyczna)

PNEC = Predicted No-Effect Concentration (przewidywane stężenie niepowodujące zmian w środowisko)

REACH = Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (Przepis (UE) Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, dotyczący rejestracji, oceny, autoryzacji i ograniczenia chemikaliów)

STP = Sewage Treatment Plant (oczyszczalnia ścieków)

VOC = Volatile Organic Compounds (lotne związki organiczne (LZO))

vPvB = very Persistent and very Bioaccumulative (Bardzo trwałe i wykazujące dużą zdolność do bioakumulacji)

16.3 Inne informacje

Procedura klasyfikacji

Toksyczność ostra, kategoria 4: H332 Działa szkodliwie w następstwie wdychania. (Metoda obliczeniowa)

Zagrożenie spowodowane aspiracją, kategoria 1: H304 Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią. (Ciężar dowodów)

Niebezpieczne dla środowiska wodnego – zagrożenie przewlekłe, kategoria 3: H412 Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki. (Metoda obliczeniowa)

Zmiana

3.2

**Karta Charakterystyki 1907/2006/WE - REACH zmienionym rozporządzeniem
(UE) 2020/878 (PL)**

Olej hydrauliczny centralny syntetyczny (zielony) Nr. art. 06161

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Data druku 06.03.2024, Aktualizacja 06.03.2024

Wersja 14.0. Zastępuje wersję: 13.0   Strona 19 / 19